

İndirilme Tarihi

10.02.2026 22:16:01

TAR 378 - OSMANLI ARŞİV VESİKALARI - Fen Edebiyat Fakültesi - Tarih Bölümü

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Bu dersin amacı Osmanlı Devleti tarafından üretilen belgelerin türleri, amaçları, yüzyıllara göre farklılıkları hakkında, belgelerin okunması ve yorumlanmasında bilgi ve beceri kazandırmaktır.

Dersin İçeriği

Bu ders Osmanlı devletinin resmi kurumları tarafından üretilen belgeleri kapsamaktadır.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Orhan Sakin, Osmanlı Arşiv Belgeleri Okuma Klavuzu, Yeditepe, İstanbul 2019. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Belgelerle Arşivcilik Tarihimiz, Ankara 2000. 118 nolu mühimme defteri, 4 ve 6 nolu hükümler, devlet arşivleri web sayfası.
Yılmaz Kurt- Muhammed Ceylan, Osmanlı Paleografyası ve Osmanlı Diplomatikası, Akçağ, Ankara 2018.
 Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, Ankara 2010.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Arş. Gör. Dr. Almila Gökçe Özcan

Program Çıktısı

- Osmanlı arşiv vesikalarının türlerini ve yapısını açıklayabilir.
- Osmanlı arşiv vesikalarının tarihî bağlamını analiz ederek değerlendirebilir.
- Arşiv belgelerinden elde edilen verileri tarih araştırmalarında kullanabilir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1		soru-cevap	Dersin amacı, kapsamı ve temel kaynakların tanıtımı	
2	Kaynak adı: Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap,	Osmanlı arşivleri ve belge türleri	
3	Kaynak adı: Osmanlı Arşiv Belgeleri Okuma Klavuzu sayfa aralığı: 290-291	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap,	20. yy Osmanlı Belgeleri (Dahiliye Nezareti, Mektubi Kalemî)	
4	kaynak adı: Osmanlı arşiv belgeleri okuma klavuzu sayfa aralığı: 130-132	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap,	20. yüzyıl arşiv belgesi (tezkire)	
5	kaynak: Belgelerle arşivcilik tarihimiz, sayfa aralığı: c. 1, s.132,c.2. s.45	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap	19.yy arşiv belgesi (BOA. A.MKT. 202/42)	
6	kaynak: osmanlı arşivi okuma klavuzu, sayfa aralığı: 50-51	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap	19.yy arşiv belgesi (hatt-ı hümayun)	
7	kaynak: osmanlı arşivi okuma klavuzu sayfa aralığı: 294-295	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap	19.yy arşiv belgesi dahiliye nezaretinden sadarete tezkire	
8			ara sınav	
9	kaynak: osmanlı arşivi okuma klavuzu sayfa aralığı: 18-119	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap	19.yy arşiv belgesi (irade-i seniye)	
10	kaynak: osmanlı arşivi okuma klavuzu sayfa aralığı: 268-269	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap,	19.yy arşiv belgesi (buyruldu)	
11	kaynak: osmanlı arşivi okuma klavuzu sayfa aralığı: 30-31.	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap	18. yüzyıl arşiv belgesi (telhis)	
12	kaynak: osmanlı arşivi okuma klavuzu sayfa aralığı:34-35	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap	18. yüzyıl arşiv belgesi (hatt-ı hümayun)	
13	kaynak: osmanlı arşivi okuma klavuzu sayfa aralığı: 189-187	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap	18. yüzyıl arşiv belgesi (ferman)	
14	kaynak: osmanlı arşivi okuma klavuzu sayfa aralığı: 238-239.	Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap	18. yüzyıl arşiv belgesi (berat)	
15	kaynak: 118 nolu mühimme defteri, 4 ve 6 nolu hükümler, devlet arşivleri web sayfası.	.Sunuş Yolu ile Öğretim, Tartışma, Soru-cevap	18. yüzyıl arşiv belgesi (mühimme defteri)	
16			dönem sonu sınavı	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	2,00
Ara Sınav Hazırlık	6	2,00
Final Sınavı Hazırlık	6	2,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	2,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15
Ö.Ç. 1	5	5	2	5	2	2	2	2	5	2	2	2	2	2	5
Ö.Ç. 2	5	5	2	5	2	2	2	2	5	2	2	2	2	2	5
Ö.Ç. 3	5	5	2	5	2	2	2	2	5	2	2	2	2	2	5

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Tarih Öncesi, Eskiçağ, Ortaçağ, Yeniçağ, Yakınçağ ve Yaşadığımız Çağ gibi tarihin temel alanlarına ait olay ve olguları bilimsel yöntem ve teknikler yardımıyla kavramsallaştırır ve bu kavramları tanımlar.
- P.Ç. 2 :** Tarihsel verileri keşfeder, yorumlar, çözümler, güvenilirliği ve geçerliliğini değerlendirir.
- P.Ç. 3 :** Tarihsel sorunları tanımlar, eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir, kuramsal ve uygulamalı bilgilerle analiz eder.
- P.Ç. 4 :** Öğrenme süreçlerinde disiplinler arası yaklaşımı analitik olarak kullanır.
- P.Ç. 5 :** Ulusal ve evrensel değerlere sahip olarak milli kültür ile uluslar arası kültür ve medeniyetler arasında ilişki kurar, kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 6 :** Toplumların gelişim özelliklerini ve farklılıklarını kavrayarak toplumların tarihi geçmişi ile şu andaki durumu arasında ilişki kurar.
- P.Ç. 7 :** Tarih alandaki bir konuya uygun materyal geliştirir; bilgi ve tecrübe kazanımlarını farklı yöntemlerle kullanır.
- P.Ç. 8 :** Kendini bir birey olarak tanıır; yaratıcı ve güçlü yönlerini kullanır, kişisel ve kurumsal iletişim ve etkileşim kurar.
- P.Ç. 9 :** Alanıyla ilgili öğrenme gereksinimlerini belirler.
- P.Ç. 10 :** Yaşam boyu öğrenme ve kalite yönetim süreçlerini öğrenebilir ve uygular; alanındaki sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır.
- P.Ç. 11 :** Toplumsal sorumluluk bilinciyle mesleki proje ve etkinlikler planlar ve uygular.
- P.Ç. 12 :** Tarih alanının gerektirdiği yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B1 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
- P.Ç. 13 :** Bilişim teknolojilerini kullanır ve takip eder.
- P.Ç. 14 :** Demokrasi, insan hakları, toplumsal, bilimsel, mesleki ve ahlaki değerlere uygun davranış kalıpları geliştirir.
- P.Ç. 15 :** Kazanacağı bilgi birikimi ile sorumluluğu altında çalışanların öğrenme gereksinimlerini belirler, lisansüstü eğitimin gereklerini yerine getirir.
- Ö.Ç. 1 :** Osmanlı arşiv vesikalarının türlerini ve yapısını açıklayabilir.
- Ö.Ç. 2 :** Osmanlı arşiv vesikalarının tarihi bağlamını analiz ederek değerlendirebilir.
- Ö.Ç. 3 :** Arşiv belgelerinden elde edilen verileri tarih araştırmalarında kullanabilir.